

## บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : การตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวที่เป็นความขัดแย้งจาก  
โครงการรัฐ

ชื่อผู้เขียน : นายนินท์ ตั้งแสงประทีป

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากโครงการรัฐ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าวของบรรณาธิการข่าวต่อโครงการที่เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐและประชาชน 2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวโครงการที่เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐและประชาชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บรรณาธิการข่าวจากสื่อต่างๆทั้งโทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์จำนวน 16 รายเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แนวคำถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นโดยมีข้อมูลภูมิหลัง หลักการทำงาน ความเข้าใจโครงการ ทัศนคติต่อข่าวความขัดแย้ง เป็นตัวแปรอิสระและกระบวนการตัดสินใจเป็นตัวแปรตาม ผลการศึกษามีดังนี้

1. กระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากโครงการรัฐของบรรณาธิการข่าวในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีนำเสนอข่าวแบบผิวเผินไม่เจาะลึก มีทิศทางการนำเสนอที่เข้าข้างประชาชนในโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซียและโครงการโรงไฟฟ้าประจวบคีรีขันธ์ ส่วนโครงการบ่อน้ำมันเสียมสมุทรปราการมีทิศทางการนำเสนอเข้าข้างภาครัฐ ขณะที่บรรณาธิการข่าวบางส่วนมีทิศทางการนำเสนอที่เป็นกลาง ส่วนประเด็นหลักในการตัดสินใจนำเสนอข่าวนั้นมีการใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็นหลักในการตัดสินใจโดยใช้หลักการเรื่องข้อมูลในการตัดสินใจเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางส่วนนำเสนอตามสถานการณ์และตามใบสั่ง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากโครงการรัฐของบรรณาธิการข่าวพบว่าเป็นเรื่องความเข้าใจโครงการ ทัศนคติต่อโครงการภูมิหลังที่อยู่ข้างประชาชนและอิทธิพลของต้นสังกัดมีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าว

(2)

กระบวนการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวที่เป็นความขัดแย้งจากโครงการรัฐยังมีปัญหาทั้งจากบรรณาธิการข่าวเองที่ยังไม่มีความเป็นกลาง มีการโน้มเอียงตามทัศนะของตนเอง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลความขัดแย้งที่ไม่เพียงพอ และจากอิทธิพลของต้นสังกัดที่ทำให้เกิดความไม่เป็นกลาง ผู้ศึกษาจึงได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยแก้ไขที่บรรณาธิการเองที่จะต้องมีการศึกษาข้อมูลความขัดแย้งอย่างรอบด้านให้มากขึ้นและปราศจากทัศนคติส่วนตัวในการเลือกนำเสนอข่าวเพื่อไม่ให้เกิดความโน้มเอียง ขณะที่เรื่องของอิทธิพลของต้นสังกัดนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขผลักดันผ่านหน่วยงานอิสระของสื่อสารมวลชนเองเช่น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สื่อมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง

The purposes of the study were (1) to find out the decision-making process of news editors in presenting conflict news between the government and the people about government projects, and (2) to find out the factors influencing their decision-making about news presentation.

The data were collected from 16 news editors from different mass media : radio, television and newspapers. The questionnaire consisted of questions about the respondents' general background, their principle in working, their understanding in government projects, and their attitude toward the conflicts in this matter between the government and the people. All these were independent variables. The Dependent variable was their decision-making process. The findings were briefly reported below :

1. As a whole, the sample group was found to only superficially present the news. They tended to be on the people's side in the Thai-Malaysian gas pipeline project and the electricity plant project in Prachuabkirikhan Province, but were inclined to be on the government side in the waste water treatment project in Samutprakarn Province. However, some editors neutrally presented the news on the conflicts. They seemed to use their own judgment in deciding to present the news by using the information available. Still, there were some who presented the

news by someone's order or used the current situation to decide how to present the news.

2. The factors found to significantly influence their decision to present news about the conflicts in government project between the people and the government were the editors' degree of understanding about the government projects, attitude toward the projects, the inclination to be on the people's side, and the influence of the office where they worked.

One problem of presenting news about the conflicts resulting from government project was that the editors were not neutral about the conflicts. They mainly depended on their attitude when they Presented the news of this sort. Also, they did not have enough information about the conflict to have a good knowledge and understanding to make a judgment. Lastly, they were influenced by their offices, so they could not remain neutral.

To solve the problems, the researcher recommended that more information or data should be collected before making a judgment of what and how to present the facts. The editors must not have a bias. Also, the influence of the offices when the editors work must be lessened. The independent mass media agencies, such as the newspaper Reporter Association of Thailand, should play a role to make mass media free from any influence.